

Offentlig upphandling- Det är skillnad på mat och mat

Med utgångspunkt från Jordbruksverkets rapport "Mervärden för svenskt kött" (Rapport 2008:5) vill jag lämna följande kommentarer och förslag i mitt Medborgarförslag.

I rapporten konstateras att den svenska köttproducenten inte får betalt för de värden och den högre kvalitet som den svenska lagstiftningen inom djurskydds- och djurhälsoområdet leder till, trots att dessa krav i många fall är kostnadsdrivande.

Istället ökar andelen importerat kött i Sverige, och importandelen då det gäller kött och mejeriprodukter ligger idag på 25-50 procent av konsumtionen. Dessa importerade produkter har producerats på ett sätt som inte är i överensstämmelse med de krav inom t ex miljö- och djurskydd som det svenska samhället ställer på produktionen i Sverige. Den omfattande importen innebär också förlorade arbetstillfällen - idag har vi ett handelsunderskott inom jordbruks/livsmedelssektorn som uppgår till 40 miljarder kronor årligen.

Som kund i en butik har man möjlighet att själv göra valet om man vill medverka till att värna om en god djurhållning, hålla det svenska landskapet öppet och att hålla den svenska livsmedelsindustrin igång. Det sker genom ett aktivt val av svenskproducerade livsmedel som kött, mjölk och rotfrukter, och detta är något som vi alla konsumenter och medborgare kan göra. När det gäller maten som serveras på förskolor, skolor, äldreboenden och liknande inrättningar låter sig däremot sällan detta val göras av den enskilde. Här är det den kommunala upphandlingen (som sker enligt lagen om offentlig upphandling) som avgör vad som köps in och därmed äts.

Det borde vara en självklarhet för kommunen att ställa miljö- och djurskyddskrav vid livsmedelsupphandlingar. Om dessa aspekter inte finns med blir konsekvensen att kommunen i dessa fall ofta köper och serverar mat som är producerad på ett sätt som förbjudet i Sverige. Att sedan kommunen och länsstyrelsen samtidigt har i uppdrag att kontrollera att svenska lantbrukare följer svensk miljö- och djurskyddslagstiftning skapar en ohållbar situation. Det är inte försvarbart att kommunen köper in livsmedel som är producerat på ett sätt som samma myndigheter skulle ha stoppat om den bedrevs i Sverige. En dubbelmoral som är skamlig!

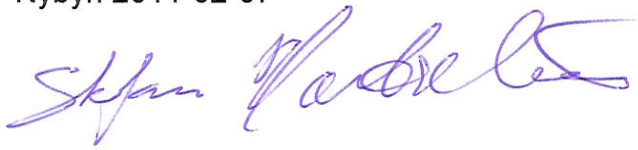
Denna upprörande situation riskerar att lägga en död hand över svenskt lantbruk och svensk livsmedelproduktion. Inte heller gagnar detta djuren eller miljön. Kommunen bör också utforma upphandlingen så att inte mindre företag missgynnas. Det är viktigt att det finns en möjlighet att lägga anbud på delar av förfrågningsunderlaget.

Såväl EU som regeringen har uttalat att man vid offentlig upphandling bör ställa relevanta krav, så att en hållbar utveckling främjas. Miljöstyrningsrådet (se bilaga.) har utvecklat kriterier för livsmedelsupphandling som innebär att viktiga miljö- och djurskyddsomål uppfylls.

Rättvisa konkurrensregler är ett rimligt krav. Jag föreslår därför:

- Att en livsmedelspolicy tas fram i syfte att fastställa att de livsmedel som kommunen upphandlar ska vara producerade på ett sätt som är i nivå med svensk miljö- och djurskyddslagstiftning
- Att Miljöstyrningsrådets kriterier ska användas när kommunen upphandlar livsmedel.

Nybyn 2011-02-07

Stefan Hardselius

Miljöstylningsrådet

Miljöstylningsrådet www.ms.r.se är ett aktiebolag som ägs gemensamt av staten, Svenskt Näringsliv och Sveriges Kommuner och Landsting. Rådet har regeringens uppdrag att förvalta och utveckla miljökriterier vid upphandling av varor och tjänster. Miljöstylningsrådet arrangerar också utbildningar och ger ut information om miljöanpassad offentlig upphandling.

Miljöstylningsrådet är därigenom den centrala aktören för att driva arbetet med miljöanpassad offentlig upphandling framåt. Den breda process som Miljöstylningsrådet använder vid framtagande av kriterier innebär också en kvalitetsgarant för att kriterierna lever upp till de EU-rättsliga principerna, och det är därför mycket lämpligt att kommunen använder sig av dessa kriterier vid upphandling av livsmedel istället för att hitta på egna krav.

Miljöstylningsrådets kriterier innebär en kvalitet som är i nivå med viktiga svenska djurskydds- och miljökrav. Man har också kriterier för ekologisk produktion. Kriterierna kommer framöver att delas upp i obligatoriska krav, som ger en god baskvalitet, och en avancerad nivå som lämpar sig som utvärderingskrav eller särskilda kontraktvillkor för de kommuner som riktigt vill ligga i framkant. Miljöstylningsrådet arbetar också tillsammans med kommuner, grossister och andra intressenter för att förbättra de nuvarande systemen för verifiering av de krav som kommunerna ställer.